

[Vivike.]

få love, der dagligt overtrædes så voldsomt som vandløbsloven. Det kunne f. eks. være interessant, men givetvis uhyggeligt, at få en statistik over, hvor mange landmænd der har slået hul på deres ajlekummer, således at ajlen løber direkte fra koeen ned i rendestenen, videre ud i ajlekummen og videre gennem hullet, de har slået, ud i den nærmeste bæk. Det er mange. Men her kommer vi ind på spørgsmålet om kontrol med loven, og det er et meget ømfindtligt spørgsmål. Kontrollen er meget dårlig. Kan ministeren sige noget om, hvordan vi forbedrer denne kontrol med overholdelse af vandløbsloven? For kan vi ikke få en bedre kontrol, end vi har nu, er vi ilde farne.

En anden ting, der gør loven vanskelig at administrere, er, at f. eks. en sag om forurening af et vandløb berører i hvert fald 5 ministerier. Det gør det uendelig tungt, langsommeligt og besværligt for embedslæger og andre, der har en myndighed at udøve, at få en ende på sagen, og det får mig ind på en idé, som i øvrigt har været fremsat tidligere — jeg har selv fremsat den for nogle år siden — at vi må have en koordination. Vi har tingene blandet på alt for mange ministerier, og jeg kunne tænke mig noget i retning af — vi har jo en sundhedsstyrelse — at få en slags renlighedsstyrelse, eller hvad man skal kalde det, der har al forurening under sin hat, der tager sig af forgiftning af luft, jord og vand, af støj, røg og møg. Men det haster.

Kjær Rasmussen: Efter at have hørt hr. Vivike kan jeg gøre det kort. De ændringsforslag, som er stillet af mindretallet under nr. 1, og som hr. Vivike så bramfrit argumenterede for, forekommer os rimelige og i overensstemmelse med de ønsker, som alle har om, at der nu virkelig må gøres noget ved forureningsproblemet. Forholdet er jo desværre det, at vi vader rundt i skidt og møg, som det rigtigt blev sagt før, her i vores civiliserede land. Men når vi skal diskutere tingene herinde, bliver det jo desværre mest ved snakken; jeg tror, man skulle erkende, at der også må noget håndkraft til. Vandløbsloven er en passende anledning, og vi kan, som allerede antydet, gå ind for de af hr. Vivike stillede

ændringsforslag. Endvidere er vi enige med S og SF om det betænkelige i, at man nu ophæver statens refusion, inden byrdefordelingen har fundet sin løsning.

Jeg er enig med foregående ordførere, når de påpeger, at der er fremskridt i det lovforslag, som her er fremsat, men forslaget ville være noget bedre, hvis man vedtog de forskellige ændringsforslag, som er stillet af mindretallet.

Hanne Reintoft: Da dette lovforslag var til første behandling, fremsatte jeg en del kommentarer og stillede nogle konkrete spørgsmål til ministeren. Jeg gjorde det ud fra den forudsætning, at man ikke med god samvittighed kan lovgive uden at drage de problemer, som burde være de primære forudsætninger for ønsket om ændrede love, med ind i diskussionen.

Ministeren gav mig ikke noget svar på mine spørgsmål og afviste i øvrigt problemstillingen ved med en beroligende udtalelse at henvise til sundhedsstyrelsens og andre myndigheders kontrolforanstaltninger. Udvalget har heller ikke beskæftiget sig med det. Men det er netop tilstedeværelsen af disse officielle kontrolorganer, som ministeren vil berolige med, der gør vore forureningsproblemer særlig alvorlige, fordi de skader og fejl, som allerede er måske uoprettelige kendsgerninger, må være begået, fordi de nævnte officielle myndigheder enten ikke har villet eller ikke har kunnet hindre dem.

Hver dag udledes i vandløb og grundvand i tonsvis af affaldsprodukter fra vore industrier; landmænd, gartnere og private hælder i tonsvis af biocider ud over marker og haver. Mange af disse giftstoffer ender i grundvandet og lader sig ikke fjerne ved hjælp af hidtil kendte rensemetoder. Nogle vender tilbage til os gennem fødekæden i foruroligende koncentrationer, og andre bliver liggende i jorden i årevis og udøver både tilsigtede og utiltsigtede giftvirkninger langt ud over det, man har regnet med. DDT har f. eks. vist sig at ændre virkningen af visse farmica, f. eks. bedøvelsesmidler, så den bliver en anden end før. Det har ikke skortet på advarsler. Toksikologer, farmakologer og biologer verden over har i årevis forelagt os kendsgerninger,